

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velje mesečno. Prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

0 indijski „revoluciji“

Miselnost današnje dobe se je po izrednem napredku socioloških ved obrnila od politike, ki so jo vodili viadolepni interesi posameznih dinastij, k ljudstvu in mu dala pravico do samoodločitve. In tako se je zgodilo, da se je svetovna vojna, ki je oslabila vse velike države, približala sedaj sicer že nedosegljivemu idealu »narod-država« in osvobodila nebroj evropskih narodov.

Njih vzgledu so sledili v obliki vedno večjih kolobarjev: Egipt, ki je angleški le še po imenu, Abd-el-Krimov ponesrečeni poizkus in mnogo manjših. Med zadnjimi se je vzbudila staro davna Indija.

Indijska kultura se je rodila v narodu velike bujne in darežljive prirode, ki omogoča Indijcu lažje življenje in ga na ta način vzgaja k pasivnosti in otopelosti; zapadna pa je nastala med zidovi velikih mest, daleč od prirode, ki je Evropejcu sovražna, ga poziva v boj ter ga vzgaja k aktivnosti in borbenosti. Ideal Indijca je čim večje sožitje z naravo (Riši), ideal Evropejca pa: vladati ji.

In kako je Indija kulturno po vsem različna od zapada, tako se tudi njena boj za svobodo bistveno loči od vseh zapadnih. Evropejec hoče prepričati, če z besedo ne more, pa s silo. Vse drugačen je Indijec, on pregovarja le z vzgledom, on pozna, kakor pravi Klabund, le propagando bivanja, on vpliva s svojo prepričanostjo samo, on ve, da je naša slabost, če sežemo po silo.

Sedemdesetletni, v Angliji šolani, že v Južni Afriki v boju z Angleži preizkušeni, angleški ječi oboleli vodja indijskega boja za politično in socialno svobodo, apostol Mlade Indije, Mahatma Gandhi, izbegava vsako silo. Iz njegovih gesel »Brez nasilja!«, »Vztrajaj pri resnici!«, »Ne udeležuj se zla!« spoznaš velikega učenca Tolstega, s katerim si je celo dopisoval. Gandhi operira samo z enim orožjem v boju proti Angležem: s pasivno resistenco, ki se stopnjuje od odložitve vseh odlikovanj preko bojkota javnih šol do bojkota zakonodajnega sveta in angleških zakonov.

Gandhijeva nekrvava nacionalistična revolucija je edinstvena v vsej svetovni zgodovini. Še nikoli se ni nihče bori s tako čistim orožjem za tako čisto idejo. Zanimiva v tem oziru je primera s hladnim ruskoizvitim eksperimentatorjem Lenjinom, tipičnim revolucionarjem Zapada.

Toda Mlada Indija se ne bori le za politično in socialno svobodo, ampak hoče navezati na pravadno staroindijsko tradicijo, na kulturo starih Vedov in Upanišad. Gandhi pravi, da bi morala biti kultura sedanje Indije produkt staroindijske in nekaterih dobrih strani evropske kulture. O evropski civilizaciji sodi zelo strogo: »Evropa ni krščanska. Ona molit k mamoni. Civilizacija je civilizacija le po imenu. Ona je črni vek ali vek te-

Razorožitev Švedske

SOCIJALNI DEMOKRATI SO VLOŽILI V PARLAMENTU PREDLOG, V KATEREM ZAHTEVAJO POPOLNO RAZOROŽITEV ŠVEDSKE.

BERLIN, 8. aprila. »Berliner Tagblatt« poroča iz Stockholma, da so socialni demokrati vložili v švedskem parlamentu predlog, ki določa, popolno razorožitev Švedske. Po tem predlogu naj bi se v okviru švedskega državnega zbora ustanovila komisija, ki bi proučila ves problem in stavila potem na plenarni seji

zbornice primerne predloge. Listi se obširno bavijo s tem socialno-demokratskim predlogom, pri čemer splošno ugotavljajo, da je meščanska vladna koalicija po uvedbi osemurnega delovnika, ki je bila izvršena na pritisk socialne demokracije, mnogo izgubila na svojem prestižu na Švedskem.

Sporazum med Madžarsko in Malo antanto glede reparacij

PARIZ, 8. aprila. Pod pritiskom velelasti je prišlo te dni končno med Malo antanto in Madžarsko do sporazuma. V vprašanju vzhodnih reparacij so nerešena le še nekatera manj važna vprašanja. Kakor kažejo vsi znaki, bodo pogajanja zaključena v soboto. Davi se je vršila konferenca, katere so se udeležili: francoski zunanji minister Briand, jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković in rumunski delegat Titulescu.

Likvidacija znane madžarske ponarejevalne afere

BUDIMPEŠTA, 8. aprila. Kakor se že dalj časa govori v poučenih krogih, namerava madžarska vlada kneza Windischgratza, znanega vsled ponarejanja francoskih frankov, že v kratkim rehabilitirati. Afera bo baje že te dni likvidirana. Vojaško sodišče, čegar senat obstaja iz samih prijateljev obsojenca, je prišel sedaj do prepričanja, da ni zakrivil knez sploh nobenega kaznivega dejanja in da mu je zato treba vrniti njegove državljanske pravice. Sodišče mu je dalje priznalo za »njegove tehnične izdatke« odškodnino v znesku 4 milijonov pengov.

Samomor na berlinskem perzijskem poslaništvu

BERLIN, 8. aprila. Perzijski študent Husein Ataj se je včeraj ustrelil v prostorih tukajšnjega perzijskega poslanništva. Domneva se, da je hotel izvršiti atentat na poslaniškega upravnika. Ko pa ga je ta sprejel v navzočnosti celokupnega osebja, je skočil Ataj v postransko sobo in si takoj pogrnal kroglo v glavo. Obležal je na mestu mrtév.

Nemško poštno letalo zgorelo

LONDON, 8. aprila. Nemško poštno letalo, ki vrši službo med Berlinom in Croydonom, je včeraj jutraj na poletu v Berlin, nedaleč od Lympsfelda padlo na tla in zgorelo. Pilota in mehanika so našli mrtva in sta imele strašne opekline po vsem životu. Aparat je popolnoma uničen. Kaj je povzročilo nesrečo, še ni dognano. Ministrstvo za aviacijo je takoj odposlalo na kraj nesreče posebno komisijo.

me. Telesne dobrine so ji edini cilj življenja. Ne briga se za dobrine duha.

Naj se ta gigantski boj konča kakor se hoče; mi, ki smo sami občutili grenki boj za pravico do življenja, v Gan-

Pretacija nevarnega sleparja

LJUBLJANA, 8. aprila. Davi je bil iz Beograda prepeljan v tukajšnje zapore bivši bankir Jakob Zumbulović, ki je bil znan kot prodajalec srečk in vrednostnih papirjev. Imel je svojo centralo v Beogradu, v Ljubljani pa podružnico. V Sloveniji je razpečal za deset milijonov vrednostnih papirjev in sicer tako, da je zahteval vplačilo vseh obrokov kot pogoj za izročitev originalnih papirjev. Seveda nikdo potem ni dobil zaželenega vrednostnega papirja. Zumbulović je hotel v zadnjem trenutku uteči čez mejo, a so ga še pravočasno izsledili ter izročili sodišču.

Potujoče kobilice v Palestini

KAIRO, 8. aprila. Po Palestini in Transjordaniji so se pojavili velikanski roji potujočih kobilic. Roji so tako silni, da ovirajo ponekod ne samo cestni temveč celo železniški promet. Oblasti so uvedle energično obrambno akcijo. Nad 75.000 ljudi se bojuje s potujočimi kobilicami, ki jih uničujejo z raznimi kislinami in plini. Dosedaj se je posrečilo uničiti za 15.000 ton kobilic in za 200 ton njihovih jajčec.

Težka nesreča v rudniku

PARIZ, 8. aprila. Po poročilih iz Newyorka se je pripetila v mestu Dlanowu v državi Teksas, v Zedinjenih državah težka rudniška katastrofa. V enem največjih rovov je nastala eksplozija, pri čemer je bilo zasutih 40 rudarjev. Le enega od njih se je posrečilo rešiti živega in še ta je zelo težko ranjen, vsi njegovi tovariši pa so našli smrt v rudniku.

Novo sredstvo proti jetiki

Iz Beograda se poroča: Kemik Margetis je iznašel preparat, ki se z dobrim uspehom uporablja proti tuberkulozi. Sestava preparata je trajala celih 20 let. Načelnik jetičnega oddelka v splošni bolnici v Beogradu, dr. Stojanović, je poizkušal ta preparat najprej na živalih in potem na težko bolnih jetičnih ljudeh in je dosegel vedno presenetljive uspehe. Tudi bolniki, nad katerimi so zdravniki poprej že obupali, so popolnoma okrevali. Kakor se govori, so v preparatu kovinski oksidi in abesinske rastline. Izum je izzval v nanstvenih krogih, kakor tudi med širšimi sloji prebivalstva veliko zanimanje.

Drobiž iz Ormoža

Požar sredi mesta. — Pomladanski koncert čitalnice. — Vlom v Veliki Nedelji.

V petek, dne 4. aprila ob 10. zvečer sta glas roga in zvonjenja spravila ves Ormož na noge. Požar. Gorelo je gospodarsko poslopje trgovca Vrhovčaka sredi mesta. Ogenj, ki je nastal na dose-daj še nepojasnen način, je v hipu ob-jel vso streho in grozil načeti sosednje Havlasovo gospodarsko poslopje. Gasilci so hitro potegnili cevi in čim je motorka zabrnela, lokalizirali ogenj toliko, da se ni bilo treba bati, da zajame še druge ob-jekte. Na kraj nesreče je prihitela takoj tudi brizgalna s Hardeka. Opaziti pa je bilo grajevreden pojav, da so brizgalno gonile večinoma ženske, ki so ob alarmu v lahkih oblekah zapustile domove, medtem, ko je bilo na trgu vse polno moških — a med njimi malo mož, ki bi pomagali. Po dveh urah je bil ogenj po-polnoma pogašen in hiša, ki je v nepo-sredni zvezi z pogorelim poslopjem, ob-varovana. Požar, ki je letos že drugi v Ormožu, je povzročil alarmantne vesti — češ, da se klati po okolici požigalec, ki uganja to kot šport ali pa iz maščeva-nja. Upamo pa, da bo tudi ta stran raz-jasnjena in bo požigalec, če je — kmalu padel v roke pravice.

Ormoška čitalnica je priredila v sobo-to, dne 5. tm. v lepo okrašeni dvorani kina Edison svoj pomladanski koncert, ki je bil kljub razburjenju, ki je zavlada-lo v mestu radi požara na prejšnji večer razmeroma dobro obiskan. Program je bil pester, pevci in igralci so za svoja izva-žanja želi burna odobravanja, pevovodja g. Papst, ki je največje pripomogel do le-pega uspeha, pa je dobil v znak priznanja košaro cvetlic »z gomolji vrede«. Želeti bi bilo, da bi Čitalnica večkrat zbrala Ormož k sličnim prireditvam, saj je dvo-rana kina primerna za koncerte in bi bi-la prav dobra tudi za gledališke predsta-ve, če bi se primerno preuredila in bi se postavil oder, s katerim je v telo-vadnici mešč. šole večer križ.

Neznana tolpa vlomilcev je v noči od petka na soboto obiskala trgovino go-spoda Škvorca v Vel. Nedelji, ki stoji sredi vasi na jako prometnem kraju. Ta-tovi so z sekiro, ki so jo dobili v drvar-nici, razbili vrata skladišča in se poslu-žili specerijskega in manufakturnega blaga. Svoj posel so opravili tako mir-no, da jih domači niso čuli, kljub temu, da je lastnik radi bolečine v roki ponoči vstal in šel v temi v trgovino. Škoda znaša nad 10.000 in. Za storilci je uvedlo orožništvo preiskavo — zdi se, da so že na sledi vlomilski tolpi, ki se potika po naši okolici.

Točno po navodilu.

Učitelj, ki je hotel svojim učencem do-povedati, da je treba najprej misliti in šele potem govoriti, jih je opozoril, da naj šteje do 50, ako hočejo povedati kaj važnega, do 100 pa, kadar gre za kako posebno važno stvar. Naslednjega dne je opazil, ko je bil s hrbtom obrnjen pro-ti plinovi peči, kako blazno hitro se pre-mikajo ustnice nekaterih učencev. Ne-nadoma je zadonelo kakor iz enih ust: »Osemindesetdeset, devetindesetdeset... sto. Vaša suknja gori, gospod učitelj!«

Italija in sport med dijaštvom.

Italijanski minister Turati je — kakot vsako leto doslej — tudi letos razpisal nagrado 10.000 lir za dijaka italijanskih visokih šol, ki se bo tekom leta izkazal kot najboljši in najuspešnejši sportnik.

Iz dežele naše Gospe Svete

Čim bolj se bliža desetletnica koroškega plebiscita, tem bolj raste za tistega, ki z zanimanjem zasleduje in le od daleč opazuje mrzlične priprave oficijelnih krogov v Celovcu, velika zadrega in razdraženost vseh onih krogov in oseb na Koroškem, ki jih je usoda v tej deželi postavila na odgovorna in za to brez dvoma težka mesta. Značilno za moralno podlago in vrednost celokupne nameravane akcije je dejstvo, da ima glavno in odločilno besedo pri njej znani trobilec čelovškega »Helmatdiensta« renegat I. Fr. Perkovník, ki se ni sramoval tik za plebiscitom, ko so bili najnižji instinkti zverske npravi v pokvarjenih dušah koroških nemškutarjev najbolj razpaljeni, v listih in v celi, v ta namen napisani knjigi pozivati javno na najbolj brezobzirno preganjanje zavednih koroških Slovencev, zlasti njihove inteligence. Mož, ki v 20. stoletju zasramuje, blati in skuša na Koroškem iztrebiti isti rod, iz katerega je sam izšel, narodni odpadnik, ki se sramuje lastnega pokolenja, daje torej smernice Nemcem za to, kako, v kakšnem duhu, v kakšnem obsegu naj praznujejo desetletnico prigolufane zmage nad onimi, ki so kljub tisočletni sužnosti svojih prednikov, kljub gmotnemu in moralnemu pritisku 70 milijonskega naroda ostali svojemu narodu zvesti in zato v svojem srcu, v svoji duši samostojni in svobodni.

Zadrega je velika v vsakem oziru. Ako imajo nemški mogotci v Celovcu le količkaj vesti, pa sedaj primerjajo vse one, koroški Slovencem pismeno in javno, na svečani seji izvoljenega deželne zboru dane obljube glede rabljenja in veljave slovenskega jezika v javnem življenju, v šoli, v uradih in glede njihovega gospodarskega napredka in socialnega stanja, z njihovim, tekoni desetih let nastalim, naravnost obupnim narodno-kulturnim, gospodarskim in socialnim položajem, potem jih mora biti v dno duše sram njihove verolomnosti, njihovega z ničemer opravičljivega postopanja s slovensko narodno manjšino, biti morajo res v hudi zadregi, da postavijo celi proslavitveni akciji na čelo — narodnega renegata.

Kar mora biti pri polaganju računov desetletnega germanizatoričnega delovanja za renegate, kakor je imenovan Perkovník, najbolj razdražljivo, je dejstvo, da je število zavednih Slovencev ostalo konstantno, da oni stoje trdno z glavo po konci na svoji zemlji, kljubujoč preganjanju in — kar je treba še više ceniti — nemškemu denarju, četudi jih je izid plebiscita pahnil v obupen finančni položaj.

Pruski Hakatriti, od celega sveta osramočeni, so že davno utihnili. Na Koroškem, v deželi starodavne in slavne na-

še Gospe svete, se še gibljejo njihove roke, še rijejo skrito in tajno, kakor krti pod zemljo. V slovenski vasi, na Radišah, blizu Celovca, kjer je pri plebiscitu bila oddana večina glasov za Jugoslavijsko, kjer govore nemški samo v treh družinah, so Slovincem skoro skozi celo leto branili v cerkveno steno uzidati spominsko ploščo v čast župljanom, padlim v svetovni vojni, samo zato, ker je imela slovensko besedilo. Ljudske slovenske šole, slovenske učitelje in uradnike, nemejeno pravico do svobodnega narodno-kulturnega udejstvovanja so koroški Slovincem obljubljali pred glasovanjem; po desetih letih ne trpijo niti skromne slovenske spominske plošče, ki so jo iz pietete do svojcev, ki so padli v boju za Avstrijo, v neznačni vasi z lastnimi prispevki vzdali v zid vaške cerkve slovenski kmetje in posestniki!

Borovlje, največji industrijski kraj v slovenskem delu Koroške, so bile v plebiscitu dobi po živahnem trgovskem prometu naravnost obogatele, ker se je tjakaj po vsestranskih kupčijah stekal denar iz cele Jugoslavije. Imenovani renegat Perkovník je delavcem in podjetnikom prorokoval popoln propad, ako ostanejo Borovlje in sploh prva glasovalna cona pri Jugoslaviji. Po desetih letih počasnega hiranja v Avstriji so Borovlje popolnoma obubožale; najboljši delavci so brez zaslužka; najlepše delavnice so prazne in zaprte in v Celovcu in na Dunaju se posvetujejo in si belijo glave, kako bi se njim in sploh prebivalstvu glasovalnega pasa A sedaj moglo pomagati, da — slavi zmago pri onem plebiscitu, ki pomeni nič drugega nego propast in pogin.

Tisti, ki so bili pred desetimi leti zaslepljeni ali zapeljani, sedaj dobro vidijo in vedo, kaj se je z njimi zgodilo in kaj se je za nje v enem deceniju storilo: nič in zopet nič. Tiste denarne vsote, ki jih namerava »Slavnostni odbor«, dasi sam nima ničesar, pokloniti ob desetletnici »zmage« con A, bodo skopnele kot pomladanski sneg. Tujci, ki so se za plačilo v deželo pritepli, bodo z slovenske grude na Koroškem zopet izginili kakor so izginili Švedski kolonisti iz Šentiljske okolice. Dokaz, da življenska sila v žilah zavednih koroških Slovencev še ni ugasnila, je dejstvo, da morajo koroški Nemci klicati proti njim človeški material in denar iz Nemčije na pomoč; še bolj pa živahno narodno gibanje med koroškimi Slovenci samimi, zlasti njihove narod naravnost fascinujoče pevske prireditve, kakor je bila zadnja v Vrbi ob jezeru, pričajo, da še vedno po pravici pravi pesem njihova: »Od jezera do vrh planin razlega se veseli glas, razlega se slovenski glas.« Dr. F. M.

Mariborsko gledališče

Torek, 8. aprila ob 20. uri »Herman Celjski« ab. B. Premijera.

Sreda, 9. aprila. Zaprto.

Četrtek, 10. aprila ob 20. uri »Rigoletto«, ab. A. Gostovanje ge Tinke Wesel-Polla.

Petek, 11. aprila. Zaprto.

Sobota, 12. aprila ob 20. uri »Ansambelski plesni večer Erne Kovačeve«. Dramske cene.

Celjsko gledališče.

Sreda, 9. aprila ob 20. uri »Netopir«. Gostovanje Mariborčanov. Gostovanje gdč. Tončke Šuštarjeve.

Ptujsko gledališče.

Petek, 11. aprila ob 20. uri »Herman Celjski«. Gostovanje Mariborčanov.

Iz mariborskega gledališča. V četrtek, 10. tm. se bo vršilo morda zadnje gostovanje slovite koloraturne pevke ge Tinke Wesel-Polla kot Gilda v Verdijevi priljubljeni operi »Rigoletto«. Ne zamudite! — V soboto, 12. tm. priredi talentirana celjska plesalka Erna Kovačeva s svojim ansambлом (5 dam) plesni večer z zelo zanimivim sporedom. Gdč. Kovačeva, ki se je šolala na Dunaju, je že lani nastopila v marib. gledališču z zelo lepim uspehom. Veljajo dramske cene.

Danes 25 let Strossmayerjeve smrti.

Danes 8. tm. poteče 25. leto izza smrti velikega biskupa in Jugoslovca. 103

Juraja Strossmayerja. V Zagrebu je večeraj Jugoslovenska akademija v zvezi z umetniškim društvom »Strossmayer« priredila slovesno zadušnico v katedrali.

Jarenina.

Za izlete v slikovite Slovenske gorice se Maribor bolj in bolj zanima. Posebno Jarenina se zlasti ob nedeljah oživlja z izletniki. Predzadnja nedeljo popoldne je bilo nekako osem mariborskih avtomobilov razvrščenih ob idiličnem prostorčku krog »Jareninske lipe«. Drugi pomladni popotniki so prikrmljali od vlaka s Pesnice (pol 2.) preko v pomladni žar odetega, lahno navzdignjenega grička in ljubkega Gačniškega dola. Saj je sprehodna pot Pesnica—Jarenina prehojena ob snažnem vremenu v okroglo pol do trideset ure. Takole okoli 8. zvečer pa nas zagiblje vlak zopet proti Mariboru. Izleti v idilično Jarenino res krepilno posvežijo dušo in telo. Jarenina pa se veseli vedrega kramljanja popotnikov liki ptičje selivke od juga. Zadnja nedelja pa je bila solzna za Maribor in Jarenino.

Opozorjamo

na nocojšnjo premijero »Hermana Celjskega«, kateri bo prisostvoval tudi avtor g. dr. Anton Novačan.

Samo 1 slučaj obolenosti za škrlatinko izkazuje statistika mariborskega mestnega fizikata v času od 1. do 7. aprila v Mariboru. Drugih nalezljivih bolezni ni bilo prijavljenih

Mariborski in dnevni dnevnik

† Fran Toplak

V Ptuj je večeraj 7. tm. umrl dolgoletni vzorni načelnik tamošnje Posojilnice in hišni posestnik g. Fran Toplak. Rojen 14. sept. 1857 v Mostah v Slov. gor. kot sin veleposestnika je doštudiral ptujsko gimnazijo, nato pa moral k vojakom in se je udeleževal I. 1878/79 okupacijskih bojev v Bosni in Hercegovini. Pozneje je bil upravitelj trdnjave Knin v Dalmaciji, kjer se je l. 1889 v Zadru poročil s hčerko majorja Mallyja iz stare oficirske rodbine, nato pa komandant vojaške železnice Tulln — St. Pölten kot vojaški uradnik. L. 1890 je vstopil v davčno službo in sicer v Šmarju pri Jelšah, odkoder se je obenem s pokojnim dr. Jurtelo preselil v Ptuj, kjer je bil nameščen pri davčni oblasti. Tam je na izrecno željo dr. Jurtela, ki je Toplaka nujno potreboval kot sodelavca pri Posojilnici in v vseh narodnih društvih, predčasno stopil v pokoj l. 1911. Po smrti dr. Jurtela je bil izvoljen načelnikom Posojilnice, ki jo je vodil z bogatimi gospodarskimi izkušnjami do konca svojega življenja. Zapustil je vdovo in dve hčerki, Jelko, poročeno z g. dr. Šalamunom, in Ido, poročeno s tajnikom Okr. cest. odbora g. Sagadinom, ter sina Karla, bivšega oficirja. Dva sinova pa sta kot častnika padla v svetovni vojni. Pokojnik je bil vsikdar zaveden in odločen narodnjak in vzoren gospodar. Naj mu bo ohranjen med nami časten in lep spomin!

Negovanje usi z Odolom je naravnost dobrota. Oni, ki zobe polagoma uničuje, se zanesljivo zavre in po vsakem izplaknjenju z Odolom se širi po vseh ustih poživljajoča svežost. Če očistite zobe z Odol-pasto, ohranite zobe bleščeče bele.

Izbira stavbišča za pravoslavno cerkev in anketa o regulaciji Glavnega trga se bosta vršila ta teden in sicer prva v petek ob 10. dop., druga pa v soboto ob pol 8. jutraj, obakrat v mestni posvetovalnici. K udeležbi so povabljeni vsi merodajni mariborski faktorji kakor tudi strokovnjaki iz Maribora in Ljubljane. Ker ima mestna občina mariborska voljo in namen, upoštevati želje in predloge celokupne javnosti, se tem potom vabijo k udeležbi vsi, ki se za stvar zanimajo.

Star grešnik v krempljih pravice.

Dne 8. febr. je bil po odgonu iz Avstrije poslan v Maribor mož, ki se je izdajal za Antona Zajca in trdil, da je pristojen v Leoben v Avstriji. Mariborska policija ga je na podlagi njegove trditve o pristojnosti vrnila avstrijskim oblastem, ki so ga pa kmalu nato poslale preko Jelenic v našo državo. Radovljiško glavarstvo pa zopet v Maribor. Te dni pa je prišlo od orožništva v Sv. Jurju ob j. ž. semkaj na policijo obvestilo, da je dozdevni Anton Zajc identičen z Janezom Zajcem, starim 59 let, rojenim in pristojnim v občini okolica Sv. Jurij ob j. ž., kojega bivališče že dolgo išče celjsko okrajno sodišče, da bi ga oddalo okrajnemu sodišču istotam, kjer bi bil moral mož že l. 1928 nastopiti kaznenoletno težko ječe radi zločina po § 129 b kaz. zak. Mož bo danes pop. oddan mariborskemu sodišču radi potepušstva, od tam pa ga bodo inštradirali k orožnemu sodišču v Celju.

Tombola Slov. ženskega društva v prid pohorske počitniške kolonije, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo, je preložena na cvetno nedeljo, 13. aprila ob že napovedani uri

Smučarski izlet v Triglavsko pogorje priredi ob Veliki noči zimskosporni odsek mariborske podružnice SPD.

Zahve invalidov.

V nedeljo se je vršil v Mariboru občni zbor Oblastnega odbora invalidov za dravsko banovino. Naš list ni prejel — ne vemo, iz kakih razlogov — o tem zborovanju niti obvestila niti tudi vabila nanj, zato naravno nismo mogli o poteku zborovanja poročati. Prejeli pa smo resolucije, sklenjene na občnem zboru, ki obsegajo 18 točk raznih zahtev. V glavnem zahtevajo invalidi: revizijo invalidskega zakona; novo ugotovitev delovne sposobnosti vseh invalidov, ki so po novem zakonu odpadli; boljše pogoje za zaščito vdov, sirot in staršev invalidov; zvišanje davčnega cenusa kot podlage za siromašnost; pospešeno dela pri invalidskem sodišču za dravsko banovino; takojšnje izplačilo invalidskih zaostankov; nujno izdajanje pravilnika za zaposlovanje vojnih žrtev; olajšave za vojne žrtve v novem obrtnem zakonu glede učne dobe, izpitov in pridobitve samostojnih obrtov; omejitve izdajanja trafik na vojne žrtve; otvarjanje novih invalidskih domov in ne njih zapiranje; večje omogočanje izobrazbe invalidov za pridobivanje poklicev; zagotavljanje zadostnih sredstev proteznim delavnicam; ureditev vprašanja železniških legitimacij za invalide; brezodložno zdravljenje invalidov na Golniku; vrnitev samouprave Udruženja vojnih invalidov; takojšnje upoštevanje invalidov-notarskih kandidatov pri podeljevanju notar-skih mest; imenovanje zastopnika invalidov v banski svet; zastopstvo invalidov pri invalidskih sodiščih.

Vlom v Slivnici.

V noči od 4. na 5. tm. je bil izvršen vlom v trgovino Antona Faleša v Slivnici. Vlomilci so se dobro pripravili. Najprej so z vetrnikom vlomili v Zorčevu kovačnico v Orehovi vasi in odnesli žago za žaganje železa in en sveder. Vendar obojega niso rabili in so pustili pri Falešu na licu mesta. Tam so vlomili skozi okno in odnesli 14 flanelastih odevi, 20 volnenih telovnikov, 30 m sukna, 30 moških p. tnenih spodnjih hlač, 18 moških platnenih srajc, 20 m cajga, 300 Dri-na-cigaret, 20 škatlic vžgalic, vsega skupaj za krog 10.000 Din. Pustili pa so na licu mesta star dežnik z votlo železno palico. Tudi so potresli okna in druge prostore s hudo papriko, da policijski pes ni mogel slediti. Orožništvo iz Hoč je na lov za storilci, dosedaj brez uspeha.

Vlomilcem pri Valjaku na sledu.

V noči od sobote na nedeljo je bil v pisarno kina Union izvršen vlom in ukraden tudi pisalni stroj. Mariborska policija je večeraj izsledila stroj v Pekrah in aretirala tudi že nekaj osumljencev, vendar drži še imena v interesu preiskave tajno.

Težka nezgoda pri podiranju dreves.

Včeraj popoldne je 50letni posestnik Miha Kupan iz Skokov pri Framu podiral neko drevo. Kakor običajno, so drevo privežali z močnimi vožami in vlekli na zaežljeno stran. Nesrečni slučaj pa je hotel, da je drevo padlo ravno na nasprotno stran. Stupan je imel vrv ovito okoli roke. V velikem loku ga je drevo vrglo na stran. V sled silnega sunka si je Miha Stupan zlomil levo ključnico in tri rebra. Poleg tega si je močno poškodoval tudi čelo. — Težko ponesrečenega posestnika je sinoči odpremil reševalni oddelek v mariborsko bolnico.

Esperantsko društvo v Mariboru.

Po sklepu občnega zbora se bodo vršili sestanki odslej ob četrtkih in ne več ob sredah v Park-kavarni, pričetek ob 20. uri. 1040

Pravoslavna občina v Mariboru

ima svojo letno redno skupščino dne 11. aprila ob 20. uri v Slovenski ulici 28. Vabijo se vsi člani. — Odbor. 1036

Občni zbor mestnega odbora »Jadranske straže« v Mariboru

se bo vršil v petek 11. tm. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma — združen s predavanjem dr. V. Rapotca o naši trgovski mornarici in s pevskega točkami društva »Jadrane«. 1039

Velika kavarna.

Torek in sredo kabaretni večeri v Veliki kavarni. 1034

Epidemični pojavi samomorov v zgodovini

KAKOR ČLOVEŠTVO STAR PROBLEM. — BOLEZEN »V ZRAKU«? — ŽALOSTNI VZGLEDI. — »STRUPENA« GOETHE IN EWERS. — SEKTA SAMOMORILCEV.

Pojavi epidemičnih samomorov in drugih epidemičnih društvenih bolezni so tako stari kakor kulturna zgodovina človeštva. Plutarh pripoveduje o mileških devotkah, da se jih je iz strahu pred zakonom (možljivjo) polastila tako čudna želja po smrti, da so se trumoma — obešale. To izročilo je zgodovinsko zato zelo važno, ker Plutarh odločno navaja, da so vse solze in prošnje starišev toliko zalegle, kakor po strogo varstvo. Namreč nič. Vseposvobod so obupane deklice iskale in tudi našle priliko, da so izvršile svojo nakano. Ker pa je samomorilska manija med mileškimi deklicami zavzela že porazne dimenzije, je država na nasvet nekega modrega senatorja sklenila, da razobesi vsa trupla samomorilk z vrhovo okrog vrata na mestnem trgu. In v resnici je ta ukrep zalegel: epidemija obešanja je bila zadušena. Plutarh je mnenja, da je ta »bolezen visela v zraku« in tirala mlada dekleta v blaznost.

Ko je znani filozof Hegezijs v tretjem stoletju pred Kristom radi »nesmotrenosti življenja« priporočal in slavil prostovoljno smrt — je po izročilu takratnih pisateljev izbruhnila v Egiptu podobna epidemija. Na grškem otoku Keosu — tako pripoveduje Strabon — je vladal običaj, da so se od časa do časa zbirali starci k slavnostnim pojedinam, ki so končale s tem, da so si vsi skupaj natočili strupeni napoj, trčili in med petjem mladih deklet in sviranjem fantovskih piščali — izpili... — Kakor pripoveduje rimski zgodovinar Plinij, je za vlade Tarkvinija izbruhnila v Rimu pravcata epidemična manija samomorov. Strogo moralnega vladarja je ta žalostni pojav prisilil, da je ukazal pribiti truplo slehernega samomorilca na križ ter izpostaviti podivjanim psom in pticam roparicam. In »epidemija« je prenehala. —

Samomorilska manija med afriškimi donatisti temelji slično kakor pri ruski sekci »razkolnikov« na verskem prepričanju, da je umor »brezsmotrenega« in pregrešnega življenja zasluga za življenje v — onostranstvu. »Ta manija je šla tako daleč, da se niso zadovoljili le s končanjem lastnega življenja, ampak so tudi drugim ne le prigovarjali, temveč so druge celo z mučenjem naravnost silili k samomoru«, piše zgodovinar C. Fr. Stäublin in dostavlja: »Na stotine in na tisoče jih je skočilo v vodo in v ogenj ali pa so se končavali na najrazličnejše načine.« Ta slučaj sicer nima znakov epidemije v našem smislu na sebi, zato pa velja ta označba za pojav v nekdanji grofiji Mansfeld, kjer je v juniju leta 1697 izbruhnila porazna epidemija samomorov vseh vrst. Zgodovina zelo redkokada beleži tako obsežne katastrofe, ki je zahtevala v enem mesecu na stotine življenj vseh starostnih dob. — Nekoliko let pozneje se je ta »samomorilski val« preselil v Marseille, kjer se je končalo nebroj deklet pod pretvezo »ker je moški svet tako hudoben«. Corvin, Bonnet in drugi nam poročajo o lyonskih ženskah, ki so se paroma metale v vodo, vendar še danes ne vemo za vzrok in povod tega zagonečnega pojava. — Poleti 1806. leta pa je ta »epidemija« divjala v francoskem mestecu Rouenu. — Zanimivi so tudi sledeči od zgodovinarja Marca zabeleženi slučaj. Pod Napoleonom I. se je neki vojak končal v stražnici; kmalu so se ponovili slučaj samomorov — a vsi v »zakleti« stražnici, katero so potem sezgali in — nikdo od vojakov si ni odtlej več vzel življenje.

In drug žalostno-zanimiv primer! Ko je general Seccurier postal guverner invalidne palače, se je neki invalid obesil na glavni vrati imenovane palače; v razdobju 14 dni je sledilo »vzgladu« svojega tovariša nič manj kakor 12 invalidov, ki so se vsi po vrsti obesili na ena in ista vrata. Na nasvet doktorja Sabatiera je dal guverner zazidati dotična vrata in res se nikdo ni več obesil nanje, četudi so na zunaj ostala kot slepa vrata. Slični slučaj so se dogajali ob Vendômskem stebru in na cerkvenih vratih slovite katedrale Notre-Dame v Parizu. — Ko je Goethe izdal

roman »Wertherjeve boli«, tedaj so se naenkrat pojavili samomorji na debelo in našli so se ljudje — zlasti cerkveni krogi, ki so Goetheja zaznamovali kot povzročitelja številnih samomorov. Isto »pri-znanje« so naprtili tudi slovitemu piscu fantastičnih romanov Hans Heinz Ewers... Nekoliko let pred vojno so v okrožju Kehotsk v arhangeljski guberniji našli v gozdovih vse polno — obešencev. Preiskava je dognala, da je vsak zločin izključen in je nesporno dokazala, da gre za odkritje verske sekte »samokončiteljev«, ki je obstojala že celo desetletje. Temeljna verska dogma je pripadnikom te sekte bližajoči se konec sveta in bližnji prihod — Antikrista. Da uidejo »večnemu pogubljenju«, v katero bi jih utegnil zapeljati Antikrist, se raje sami končajo. Čudno pri vsej grozni stori je to, da je ta sekta pridobivala vedno več aktivnih članov in zato lahko to blodnjo smatramo za epidemično prikazen. »Samokončitelji« so se obešali pred očmi svojih vernih drugov, ki so jih z godbo in petjem spremljali do »stopnic v raj« kakor so imenovali v to izbrani gozdiček...

In pri nas? Zdi se, da »visi v zraku«, kakor pravi Plutarh. Tudi pri nas se ponavljajo samomorji čisto v taki meri, da dobiš dojem epidemije, ki brez izbire pobira svoje žrtve. — Dá; slaba socialna skrb, beda, pomanjkanje sočutja in ljubezni — to so epidemični pojavi, — samomorji pa so samo njih posledica.

S temi vrsticami seveda nikakor nečemo trditi, da je pojav samomorov — epidemija v čistem smislu besede, ampak le to, da je zgodovina zabeležila prav epidemično divjanje samomorov ob različnih časih in prilikah. Kakor par stoletij pred Kristom in dve tisočletji po Kristu — so se ljudje sami pokončavali in kakor takrat, tako tudi današnje človeštvo vodijo v ta »pristan miru« najrazličnejši vzroki, malenkostni in tudi veliki.

Izgon »velike kneginje«

Kakor poročajo ameriški listi, bo 28letna Anastazija Čajkovska, ki se izdaja obenem za hčerko pokojnega ruskega carja Anastazije, v kratkem izgnana iz Zedinjenih držav. Kakor znano, zahteva dozdevna hčerka carja Nikolaja II., da se ji izroči vse premoženje zadnjega ruskega vladarja. Domneva se, da je izvršila v tem pogledu primerne korake predvsem sovjetska vlada. Zanimivo je, da je Anastazija Čajkovska usodno vplivala tudi na zakon prave ruske velike kneginje Ksenije, ki se je poročila z ameriškim dolarskim magnatom Leedsom. Med obema zakoncema je baje prišlo do razdora zlasti zato, ker je bila velika kneginja Ksenija prepričana o verodostojnosti podatkov Anastazije. Zakonski spor je sedaj pred sodiščem in zahteva Leeds ločitev zakona.

Zakaj ženske več govore kot moški?

Ženske so, kakor znano, mnogo bolj zgovorne kakor moški. Splošno se radi njihove prevelike zgovornosti delajo še razni nelaskavi dovtipi. Toda neki učenjak je sedaj dognal, da vzrok večji zgovornosti ženske nikakor ni neugoden za ženske. Ta prijatelj žensk je namreč dognal, da delujejo možgani žensk mnogo hitreje kakor moški.

Zemljepis in poslanci.

Med člani obeh zbornic v Zedinjenih državah in washingtonskimi novinarji se je vršilo te dni zanimivo tekmovanje, kdo je bolje poučen v zemljepisu. Tekma je končala s popolno zmago novinarjev in je pokazala, da so bili številni poslanci zelo slabi poznavalci geografije.

Papežev tajni arhivi.

Papež Pij XI. je sestavil komisijo, ki se bo bavila z zgodovino Vatikana in cerkvene države. V ta namen bodo prvič odprli tajne arhive Vatikana, v katerih so izredno dragocene zgodovinske listine, ki so bile dosedaj zgodovinski znanosti nedostopne.

Sto izletov

(Badiura Rudolf. Ljubljana 1930. str. 171.)

Badiura vrši pri nas izredno nevhvaležno delo. V časih, ko nekateri iz pretirane samozavesti odrekajo upravičenost vodnikom, je on izdal novo, lično knjižico, v kateri daje navodila za sto enodnevni izletov po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem, ter jo opremil s potrebno legendo, gostilničarskim adresarijem ter krajevnim in stvarnim kazalom.

Naše planinstvo, katerega gleda danes marsikdo s stališča rekorderstva, ali pa pravtako enostranskega »estetskega« uživanja prirode, je z novim Badiurovim, v težkih razmerah izdanim vodnikom dobilo zopetna navodila, kje se nahajajo deviške prirodne lepote, kakšne kulturne zanimivosti nudijo posamezni kraji in kako se vse to najracionalneje doseže. S svojim novim vodnikom omogoča Badiura planincem na najlažji način, da se fizično okrepe, navžijejo pokrajinskih krasot, da umejo krajevne kulturne dobrine in razumejo preteklost zemlje, katero križajo. S tem pa Badiura omogoča in postavlja temelje vsestranskega planinstva, ki mora kot sport krepiti turista fizično, ga duševno dvigniti in razvedriti ter poglobiti umstveno. Badiura uvaja s svojim vodnikom k gojenju planinstva z vseh različnih vidikov, ki se medsebojno izpopolnjujejo ter preprečuje, da bi se planinstvo razvijalo v katerokoli enostransko smer. Vsi nismo enaki in vsak gleda prirodo z drugega vidika, s katerega tudi vsak planinstvo razvija. Vendar to ne opravičuje diktature v planinstvu, pa naj si tudi nađeva prilastek estetstva, ki je danes v dekadentnih smereh v raznih znanstvenih disciplinah jako v modi (Bajse), ker je enostranska in pa ker superlativi še ne vzbudijo estetskih reflektov. Prav z isto pravico bi zgradili zdravniki higijenski, prirodoslovci znanstveni, drugi zopet gospodarski sestav gledanja planin. Pri planinstvu nastopa in se združuje cela vrsta gonilnih sil, vsled česar ni slučaj, da Slovenci kljub izobliki naših gora planinske poezije pravzaprav niti nimamo. Izmed teh gonilnih sil razvije planinec tiste, ki so v njem najbolj izrazite, on gleda prirodo individualno; vsak pa lahko v Badiurinih »Sto izletih« najde smerice za planinstvo, ki se najbolj skladajo z njegovo osebnostjo. Poleg tega pa ostane vsakemu odprto polje za pota »brez markacij«, katerih pa je vnesel Badiura v svoj vodnik dolgo vrsto, in za kombinacije izven vodnika. Govoriti pa danes o nepotrebi vodnika, je bahato; zakaj neki nemška, angleška in naša geografska literatura zasleduje, beleži in ocenjuje vodnike, zakaj sodelujejo mnogokje na njih prvi zastopniki posameznih znanosti? Dr. Brilej je govoril prav v imenu nas mladih, ko je izrekel objektivno sodbo o našem planinskem slovetju in ko je pozdravil novo Badiurovo delo. Brilejevemu pozdravu se priključujemo tudi mi z željo, da bi Badiura nadaljeval svoje delo z isto temeljitostjo, vztrajnostjo kot dosedaj in da pod ugodnejšimi auspiciji izda prav kmalu drugih »Sto izletov« po našem Podravju.

Poglavje za sebe pa tvori knjigi priloženi zemljevid.

Dolžnost vsakega planinca je, da pomaga Badiuri z lastnimi podatki pri izpopolnjevanju njegovih vodnikov, ki za služijo, da postanejo še bolj vsestranski kot so že. Badiurovo delo spada v delokrog naših »Zvez za tujski promet«. In če niso one tega dela izvršile, potem Badiuri toliko iskrenejše priznanje!

Stiriacus.

Jugoslavija na letošnjem velesejmu v Poznanju.

Poljski gospodarski krogi so za letošnji poljski velesejem v Poznanju razvili veliko propagando tudi v naši državi. Odločeno je, da bo zastopana na velesejmu zlasti Dalmacija s svojim namiznim oljem ter z drugimi pridelki (južnim sadjem, zdravilnimi rastlinami, zlasti pa z dalmatinskimi vini). Zavod za pospeševanje zunanje trgovine podpira v tem pogledu priprave dalmatinskih razstavljalcev, ker je upati, da se bodo sčasoma naši pridelki mogli bolj uveljaviti tudi na poljskem trgu. —

Sport

PRVENSTVENO TEKMOVANJE MLADIN.

Medklubski odbor Ljubljanskega nogometnega podsaveza razpisuje prvenstveno tekmovanje mladine, ki se bo vršilo po sledečih propozicijah:

1. MOLNP podari zmagovalcu prehodni kip, ki postane last kluba-zmagovalca v tekmovanju po točkah 3 krat zapored ali 5 krat prekinjeno. Do tega časa ostane kip v posesti vsakokratnega zmagovalca, ako more ta nuditi jamstva za ohranitev darila. Začasni posestnik je dolžan vrniti kip mesec dni pred vsako novo sezono tekmovanja MOLNP-u.

2. Tekmuje se enkrat proti vsakemu mariborskemu klubu in sicer po točkah. Prvak se nagradi koncem jesenske in pomladanske sezone. Pravico do sodelovanja imajo vsi igralci, rojeni po letu 1912, ki so verificirani. Sodelovati ne smejo igralci, ki so nastopali že več kot trikrat v I. moštvu. Vsak igralec sme igrati tekom ene sezone le za eden klub.

3. Moštvo, ki krši ta določila, izgubi tekmo 0:3. Protesti proti upravičenosti nastopa kakega igralca se morajo javiti najkasneje 48 ur po tekmi pisмено ali ustmeno MOLNP, sicer ne bodo upoštevani.

4. Žrebanje protivnikov izvrši MO začetkom vsake sezone. Za deligiranje sodnikov skrbi ZNS, sekcija Maribor, igrišče določa MO.

Za letos so izžrebani sledeči termini: 27. aprila: ISSK Maribor:SK Železničar, predpoldne, igrišče SK Železničar.

4. maja: SK Rapid:SK Železničar, predpoldne, igrišče SK Rapid.

11. maja: ISSK Maribor:SK Rapid, predpoldne, igrišče ISSK Maribor.

SK Svoboda v tej sezoni ne sodeluje.

Prehodni kip MOLNP-a je sedaj v posesti SK Železničarja, ki si je že 2 krat osvojil prvenstvo. Ako tudi letos zmaga SK Železničar, preide kip v trajno posest kluba.

ISSK Maribor, lahko-atletika sekcija.

Obvezni sestanek vsega članstva se bo vršil v sredo, dne 9. tm. ob 20. uri v posebni sobi pri »Zamorcu«. Točnost! Načelnik. 1035

Državni prvak v hazeni ISSK Maribor je spričo nedeljskih dogodkov v Ljubljani sklenil, da odstopi od nadaljne udeležbe v prvenstvenem tekmovanju.

Izdajalsko zrcalo

Kadar stoji ženska pred zrcalom, more okrog nje propasti tudi svet in ona tega ne bi zapazila. Moškemu pa njegova slika v zrcalu ni tako važna, da bi ji posvetil vso pozornost. Niti tedaj ne, kadar se brije. To je na sicer zelo neprijeten način doživela nedavno hčerka nekega pariškega vseučiliškega profesorja, ki je bila poročena z njegovim asistentom. Ona je udobno ležala, ko se je mož že oblačil. Ravno, ko se je mož »zajfal« po obrazu pred zrcalom, je pozvonil pismonoša. Dekla je prinesla pošto, med njo tudi pismo za gospo, katero je odprla z velikim zanimanjem. Mož je to opazil in previdno opazoval svojo ženo v zrcalu. Videl je, kako se je žena radostno smehljala, ko je čitala pismo, nakar jo je čisto nedolžno vprašal, kdo je pisal pismo, ki ga čita s takim zadovoljstvom. Šele na to vprašanje je postala žena vsa rdeča, mož pa nezaupljiv. Zahteval je, naj mu žena prečita pismo, kar pa je ta odklonila in vrgla pismo skozi okno. Toda mož je, napol obrit, stekel takoj na ulico, in zbral vse koščke pisma. Ko jih je sestavil, je prišla vsa skrivnost na dan. Žena je dobila pismo, v katerem se ji neki gospod zahvaljuje za vse sladkosti nedavnega ljubavnega sestanka in jo prosi za čim skorajšnji ponovni sestanek. Čim se je mož vrnil v stanovanje, je bila njegova žena že oblečena. Osramočena je izginila skozi vrata in se vrnila k svojim staršem.

Razprava proti bolgarskemu banditu Uzunovu.

ki je, kakor znano, svoj čas ubil sodnika na potu pri Selnejem in pisal vladi pisma kot učenec Stambulijskega, bo pričela 22. tm. Državni tožilec zahteva za Uzunova in 4 njegove kompanijone smrtno kazen.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

67

Kakor bi trenil, je odtrgal mrtvaški prt; v luči sveč se je prikazala krsta.

Vtaknil je ost svojega bodala med krsto in pokrov. S počasnim pritiskom je dvignil pokrov, in isto je ponovil pri naslednjem žeblju, nato pri tretjem, pri četrtem... Še en pritisk na bodalo, in pokrov je bil toliko omajan, da je mogel vitez vtakniti roke v razpoklino...

Ragastens je pokleknil... Z obema rokama je segel v razpoko in zagrabil pokrov... Mišice so se mu napele. Slišal je škripanje izdriajočih se žebeljev. Naenkrat je pokrov odletel — krsta je bila odprta.

Mrtva deklica se je pokazala njegovim očem, tako bela, navidezno tako resnično mrtva, da mu je navdal dušo strašen dvom. Odskočil je, ne da bi mogel odtrgati oči; in za kratek hip ga je premagala grozotnost tega mrtvaškega dela. Toda otresel se je; neposredna bližina nevarnosti ga je opomnila na resničnost.

Z drhtečimi rokami se je sklonil, da bi prijel Rafaelovo ženo in jo odnesel... V tem trenutku se je spustila na njegovo ramo tuja roka!

XXXVII.

Ragastens sam.

Ko je Ragastens odšel, je nastopilo v Magini votlini dolgo tesnobno čakanje.

Ragastensa ni bilo nazaj!

Večer je prišel, in še vedno so čakali vsi trije.

združeni v globokem molčanju.

Storila se je noč. Machiavellijev nemir je naraščal od minute do minute. Ali je bil Ragastens zajet? Kaj se mu je pripetilo, da se ne more vrniti?

Rafael je umrl od skrbi. Naposled se ni mogel več premagovati.

»Idimo!« je dejal kratko.

»Počakajmo še!...«

»Nič več ne morem.«

Machiavelli je razumel, da je Sanzio s svojimi mečmi pri kraju.

»Pojdimo!« je dejal. »Toda ravnajmo previdno in premišljeno, obrnimo se najprej k »Cvetlični košarici«. Morda izvemo tam kaj novega.«

»Karkoli hočeš, samo pojdimo!... Ali ne, Maga? Mar ni res, da se tudi ti bojiš kake katastrofe? Kaj neda, tudi ti ne moreš več ostati tu?«

»Da,« je žalostno dejala Maga.

Vsi trije so se odpravili na pot. Pol ure kasneje so stali pred krčmo »Pri cvetlični košarici«.

»Spadacappa!« je rekel Machiavelli in pokazal na človeka, ki je stopal po dvorišču semintja, kakor da bi čakal.

Naglo je planil k njemu. In kmalu mu je Spadacappa povedal vse, kar mu je Ragastens naročil.

»Pa kje je zdaj vitez?«

»Gotovo hodi kod po vasi, in težko bi ga bilo naglo poiskati. Naj se zgodi kar hoče, pripravil sem vse, kakor mi je naročil.«

»Spadacappa,« je dejal Machiavelli v skrbeh. »treba ga je na vsak način poiskati ter mu povedati, da smo tu in da umiramo od nepokoja...«

»Dobro!«

Spadacappa se je takoj odpravil. Bralec je videl, kakšen je bil uspeh njegovega iskanja, kako je srečal

Ragastensa in kaj je potem sledilo. Črna noč je že bila, ko se je Spadacappa zopet prikazal.

»Kaj je z vitezom?« je mrzlično vprašal Machiavelli.

»Čaka vas na trgu pred cerkvijo... Brž, gospoda, pomagajta mi!...«

Spadacappa je bil planil k vozu in pričel ovijati kolesa s senom. Sanzio in Machiavelli sta razumela... Z vročično naglico sta se lotila dela.

»Ragastens zahteva voz,« je zamrmral Machiavelli.

»To pomeni, da je vse gotovo...« Neizrekljiva nada je bila navdala njihova srca... V par minutah so bila omotana kolesa in kopita konj... Spravili so Maga na voz.

»Naprej!« je velel Rafael.

Voz se je zapeljal z dvorišča na ulico; Spadacappa ga je vodil, dočim sta stekla Machiavelli in Sanzio naprej.

»Nikogar ni!« je dejal Machiavelli.

»Vstopiva!« je odgovoril Sanzio.

Potegnili sta bodalo in z njim v roki odprla cerkevna vrata ter vstopila. Cerkev se je videla prazna.

S par koraki sta dospela v ladjo, ki so jo razsvetljevale mrtvaške sveče. Machiavelli je prijel Sanzia za roko ter mu pokazal v rumenkastem krogu sveče luči fantastno skupino — neverjetno sliko, ki jo je tvoril Ragastens v svoji borbi s krsto... Rafael je planil naprej, in tisti hip, ko je bil vitez gotov s svojim strašnim poslom ter se je sklonil, da bi dvignil Rosito, mu je položil roko na ramo...

Ragastens je dvignil glavo in zarjul kakor lev, ki mu hočejo iztrgati njegov plen; izpustil je deklico ter zagrabil bodalo... Toda spoznal je Rafaela in smehljaj poln ponosa in radosti je obsijal njegovo moško obličje.

Načelstvo in nadzorstvo Posojilnice v Ptuj na-
znanja tužno vest, da je danes preminul dolgoletni
in vzorni načelnik, gospod

Fran Toplak

hišni posestnik itd. v Ptuj

Pogreb bo v sredo ob 16.

Slava njegovemu spominu!

Ptuj, 7. aprila 1930.

1037

POSOJILNICA V PTUJU.

Stotisoče

kilogramov kaučuka se vsako leto predela za dobre PALMA-podpetnike. Staro in mlado, bolani in zdravi, siromaki in bogatini, cenijo dobrote elastične hoje na PALMA-podpetnikih. In Vi! Ali hodite še vedno po uenju ali celo na podpetnikih, ki so okovani z železom. Napravite poizkus nositi vsaj enkrat PALMA-podpetnike. Iz razlogov varčnosti, preudarnosti in napredka.

PALMA

Vse vrste pletenin

po meri. Popravila, spadajoča k tej stroki, izvršuje najbolje, hitro in ceno-mehanična pletarna Javornik, Vojasniška ul. 2. 364

Najboljši trajni kodri

in najnovejše postopanje pri barvanju las, s katerim je omogočeno tudi trajno kodranje, samo v salonu »Dobaj«, Gosposka ulica 38. 1016

Učenko

za šivanje, poštenih staršev in z dobrimi šolskimi spričevali, večjo že nekoliko šivanja, sprejme Štefka Špes, Linhartova ulica 18.

Lepo solučno sobo

z uporabo kopalnice, v centru mesta oddam gospodični. Naslov v upr. lista. 1007

Salatne sadike

kraljica majnika, braziljanke itd. doblite v vrtnariji Jemec, Prešernova ulica.

Najstarejši zavod za črkoslikarstvo

na steklo, les, pločvino in zidovje. Specijalist za svetlobno reklamno na steklo. Ustanovljen l. 1902. Odlikovan l. 1922 z zlato medaljo. Gustav Philipp, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Načrti in proračune na zahtevo. 411

**Vpoštevajte, da dobite
sadna drevesca**

ltd., zanesljive vrste in prvovrstne kakovosti
samo pri

Veliki drevesnici Josip Rorenberg
Maribor, Tržaška c. 64, telef. 2301
Vse po zmerni ceni Zahtevajte cenik

**Studebaker-Erskine-Pierce-Arrow, ujedinjene
tvornice avtomobilov SOUTH BEND, LUISANA U. S. A.**

V imenu gori navedene tovarne vlijudno sporočam, kot generalni zastopnik za celo Jugoslavijo, da nimamo zastopnika za Slovenijo in s tem opozarjamo, da nima nikdo pravice za nas »Studebaker-Erskine Pierce-Arrow« avtomobile prodajati, še manj pa sprejemati na to ime kaparo.

Interesentom so prospekti na razpolago! Naše avtomobile, model 1930 v izredno lepi izvedbi, si lahko vsakdo ogleda na zagrebškem velesejmu od 4. do 14. aprila.

ZLATKO KARDOS, Zagreb, Jurišičeva ulica 3